

med eder eller ikke. Det indskrænker unægtelig Friheden stærkt, saa stærkt, at der vistnok ikke er Grund til at tale om Frihed i Forbindelse med det Forslag. De, som ønsker kirkelig Ægteforening, men som ikke tilfredsstiller Præsten, dem henviser man til og trøster man med, at de kan blive borgerligt ægteforenet, uanset om de Betingelser, som Præsten opstiller, er til Stede eller ej. En Ordning af denne Karakter vil utvivlsomt give Anledning til langt større Konflikter, langt større Rivninger end dem, som opstod i Anledning af den nørrebroske Murers Ægteskab, der spillede saa stor en Rolle under Forhandlingerne her i Tinget for 16 Aar siden.

Besværligt og upraktisk vil det ogsaa være, om Indførelsen i Protokollen angaaende Ægteskabet skulde foregaa hos to forskellige Personer, men en af Hovedgrundene til, at man for enhver Pris bør undgaa en Ordning som den af Mindretallet foreslaaede, er den, at den skaber to Slags Ægteskaber. At Præsten skal have Lov til at sigte Folk, at skulle Faarene fra Bukkene, vil bevirke, at det borgerlige Ægteskab fra Kirkens Side stemples som en Art Ægteskab af en lavere Art end det kirkelige, en Slags Ægteskab, der kan være godt nok til saadanne Personer, som ikke finder Naade for Præstens Øjne. Det vil føre til, at der fra Kirkens Side bliver udsaaet Mistænkeliggørelse mod det borgerlige Ægteskab som værende af en lavere Art end det kirkelige, som er det egentlige, det rigtige.

Det Hovedforsvar, man fører for Mindretallets Forslag, gaar ud paa, at Befolkningens Stemning skulde være mod det almindelige borgerlige Ægteskab. Det er ogsaa dette Hovedargument, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) har fremført for at begrundede, at han har skiftet Standpunkt i denne Sag. Han, der i 1903 og Aarene derefter fremsatte de stærke Udtalelser til Fordel for det almindelige borgerlige Ægteskab, som jeg anførte ved første Behandling her i Tinget, skriver saa sent som i 1918 — jeg citerer med den højtærede Formands Tilladelse et Par Linier —: „Kristne Mennesker bør ikke modsætte sig, at alle Ægteskaber skal indgaaes for den borgerlige Øvrighed, thi dette kan ikke hindre nogen i selv bagefter at søge Kirkens Velsignelse over deres Ægteskab eller at bede den Herre Kristus om at være til Stede ved deres Bryllup, men det kan afholde mange vantro Mennesker fra at

bruge Kirken til et Ægteskabskontor, hvorved Kirken tvinges til at velsigne Forbindelser, som den i Sandhedens Navn maa fordømme, hvilket er uværdigt og foragteligt“. Altsaa, saa sent som i 1918 har det ærede Medlem fremsat disse overmaade klare og skarpe Udtalelser. Har da det danske Folk skiftet Stemning i Løbet af de sidste Aar? Thi nu er det ærede Medlem paa den anden Side. Jeg har ikke skiftet Overbevisning, siger han, jeg mener endnu, at det almindelige borgerlige Ægteskab er det eneste rigtige, men jeg stemmer imod det. Og hvorfor? Jo, jeg tror ikke, at Folk synes om det, siger det ærede Medlem. Det er en lignende Betragtning, andre Medlemmer af Partiet Venstre er inde paa. Saglig set er de for det almindelige borgerlige Ægteskab, men de tror, at Folk ikke kan lide det, og derfor stemmer de imod det. Jeg synes ikke, det er nogen ganske rigtig Opræden fra Folketingsmedlemmers Side.

Og hvorpaa bygger nu de ærede Medlemmer deres Paastand, at Folk ikke synes om det? Derpaa, at 1080 Menighedsraad af 1770 har ladet sig bevæge til at godkende en Adresse derimod, en Adresse, hvor man karakteristisk nok kalder Venstres gamle Lovforslag, i hvilket det ærede Medlem fra Ringkøbing var Sjælen, for Albertis Ægteskabslovsforslag for ligesom derigennem paa Forhaand at vække al mulig Afsky for et saadant Forslag. Og det har været endogsaa meget vanskeligt at faa dette ikke særlig store Antal af Menighedsraad til overhovedet at give et Svar; man har maattet rykke dem den ene Gang efter den anden. Der har langt fra været Enstemmighed; et ikke særlig stort Antal har enstemmigt udtalt sig for den valgfrie Ordning, og der har været nogle, som direkte er gaaet imod, men der har aldeles ikke været en saadan Bevægelse i Menighedsraadene, at man har sagt: Her, overfor dette forfærdelige maa vi staa fast; her maa vi rejse en enstemmig Protest! En saadan Interesse har Menighedsraadene ingenlunde vist. Og dertil kommer, at det kun er et lille Mindretal af Befolkningen, der deltager i Valg til Menighedsraadene, og det er vel ganske overvejende netop de Kredse, hvor der er mest Uvillie mod den almindelige borgerlige Ægteforening, der deltager i disse Valg. Mon ikke Folketinget er et mere fuldgyldigt Udtryk for den samlede Befolknings Opfattelse? Men her i Folketinget er der i Virkeligheden et stort Flertal for den almindelige borgerlige